

Udskriftsdato: 22. februar 2021

KEN nr 9457 af 27/08/2013 (Gældende)

Pressenævnets kendelse i sag nr. 13-70-00499

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: 13-70-00499

Pressenævnets kendelse i sag nr. 13-70-00499

Resumé

Programmet Operation X sendte udsendelsen ”Operation X: Fitnesskongen og rengøringsfyrsten”, og tv2.dk skrev om den og brugte samme overskrift. Både udsendelse og artikel handlede om en franchisevirksomhed. I udsendelsen medvirkede franchisetagere, der fortalte, at de har tabt penge på projektet.

Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

Undercover journalist

Pressenævnet skal indledningsvist bemærke, at spørgsmålet om, hvorvidt Concept 10 10 er berettiget til erstatning i forbindelse med TV 2's anvendelse af en undercover journalist henhører under domstolene og falder uden for nævnets kompetence.

Pressenævnet finder, at der er en klar samfundsmæssig interesse forbundet til omtalen af klagers forretningsmetoder i forbindelse med hvervning af nye franchisetagere.

Nævnet har i den forbindelse særligt lagt vægt på, at det ved voldgiftskendelsen mellem Topmotion ApS og Concept 10 10, Inc. i juli 2010 er fastslået, at klager har fremlagt budgetter, der har været inadækvate som grundlag for at indgå en franchiseaftale. Pressenævnet skal bemærke, at voldgiftsrettens kompetence i sagen er fastslået ved formalitetskendelse af 25. marts 2010, og at denne kompetence ikke er dokumenteret anfægtet af klager inden den relevante frist i voldgiftslovens § 16, stk. 3, hvorfor voldgiftsrettens kompetence må anses for endeligt fastslået.

Det er nævnets opfattelse, at det ved research af, om sådanne ovennævnte utilstrækkelige budgetter stadig bliver fremlagt under forløbet umiddelbart forinden underskrivelse af en franchiseaftale med Concept 10 10 og af klagers forretningsmetoder ellers, var velbegrundet, at journalisten gav sig ud for at være en potentiel franchisetager uden at præsentere sig som journalist, idet det må lægges til grund, at der ikke var praktisk mulighed for at få klagers forretningsmetoder belyst realistisk på anden måde.

Nævnet finder derfor ikke, at TV 2 har tilsidesat god presseskik på dette punkt.

Parterne har afgivet modstridende forklaringer om, hvorvidt [Klager] har tilkendegivet, at han opholdt sig permanent i Florida eller ej. På baggrund af de begrænsede muligheder for at føre bevis for nævnet kan Pressenævnet ikke tage stilling til hvilken forklaring, der er den rigtige.

Nævnet finder på denne baggrund ej heller grundlag for at fastslå, at TV2 har tilsidesat god presseskik ved at opsøge [Klager] i Florida på den måde, som det skete.

Ukorrekte oplysninger

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at det er mediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives eller gengives, er korrekte, jf. punkt A.1.

Pressenævnet lægger, ud fra det oplyste, til grund, at både [Person D], [Person C] samt [Person A] og [Person B] har lidt betydelige økonomiske tab som følge af indgåelse af franchiseaftale

med Concept 10 10. Nævnet finder derfor ikke grundlag for at udtale kritik af TV 2 for at bringe udsagn om, at de tidligere franchisetagere har tabt penge på deres foretagender med Concept 10 10 eller for at anvende formuleringen ”Deres møde med [Klager] er endt med tab på mange millioner kroner” i artiklen fra den 22. maj 2013.

Pressenævnet finder, at udsendelsens og artiklens udsagn om, at klager tidligere har fremlagt budgetter, der har været utilstrækkelige for indgåelsen af en franchiseaftale, og at [Person A] og [Person B] har penge til gode hos Concept 10 10 for netop dette forhold samt for konvertible træninger, er dokumenteret korrekte med voldgiftskendelsen af juli 2010. Nævnet udtaler derfor ikke kritik af TV 2 for at bringe disse udsagn.

Da budgettet, der udleveredes til TV 2's muldvarp efter det for nævnet oplyste med få uvæsentlige afvigelser er identisk med det, der blev udleveret til [Person A] og [Person B], udtaler nævnet heller ikke kritik af TV 2 for at bringe udsagnet om, at Concept 10 10 stadig fremlægger budgetter, der er utilstrækkelige.

I forhold til udsagnene om, at klagers Concept 10 10-centre har kørt med sorte lønninger, at der skulle være en arrestordre på [Klager] i Dubai, og at [Klager] skulle befinde sig i eksil i Florida og dér føre en ekstravagant livsstil, har parterne afgivet modstridende forklaringer. På baggrund af de begrænsede muligheder for at føre bevis for nævnet kan Pressenævnet ikke tage stilling til hvilke forklaringer, der er de rigtige. Nævnet finder på denne baggrund ikke grundlag for at fastslå, at TV 2 har tilsidesat god presseskik ved ikke at kontrollere oplysningerne yderligere.

Det følger videre af de vejledende regler for god presseskik, at kritik bør udvises overfor nyhedskilderne, i særdeleshed når disses udsagn kan være farvet af personlig interesse eller skadevoldende hensigt, jf. punkt A.2.

Sådan som sagen foreligger oplyst, finder nævnet ikke grundlag for at fastslå, at TV 2 har undladt at udvise den fornødne kildekritik over for [Person B], [Person A], [Person C] og [Person D]. Udsendelsen gengiver de tidligere franchisetageres forklaring af forløbet vedrørende indgåelsen og ophævelsen af deres franchiseaftaler med Concept 10 10. Udtalelserne fremstår tydeligt som de tidligere franchisetageres vurdering af sagen, og det fremgår klart, at der er et modsætningsforhold mellem klager på den ene side og [Person B], [Person A], [Person C] og [Person D] på den anden side. Nævnet finder derfor ikke grundlag for at udtale kritik af TV 2 for at bringe en gengivelse af de tidligere franchisetageres forklaring af forløbene. Videre har nævnet lagt vægt på, at [Klager] har fået mulighed for at kommentere de tidligere franchisetageres udtalelser, og at hans kommentarer er gengivet i udsendelsen.

Sådan som sagen er oplyst for Pressenævnet, finder nævnet heller ikke i øvrigt grundlag for at udtale kritik af TV2.

[Klager] og Concept 10 10 ved direktør [Klager] har klaget til Pressenævnet over en udsendelse bragt på TV 2 og en artikel bragt på tv2.dk, idet klagerne mener, at god presseskik er tilsidesat.

1 Sagsfremstilling

Forud for offentliggørelsen af udsendelsen korresponderede redaktionen på Operation X med [Klager] per e-mail i perioden 14. til 22. maj 2013.

Ved e-mail af 14. maj 2013 forelagde Operation X udsendelsens oplysninger for [Klager]. I samme e-mail tilbød redaktionen [Klager] at deltage i et interview i Florida samme dag, mens TV-holdet stadig var i USA.

15. maj 2013 svarede [Klager], at oplysningerne var ukorrekte og anførte begrundelse herfor.

Ved e-mails af 16., 21. og 22. maj 2013 argumenterede begge parter for hver deres udgangspunkt. [Klager]s kommentarer i e-mail af 22. maj 2013 forblev ubesvaret.

Som optakt til udsendelsen "*Operation X: Fitnesskongen og Rengøringsfyrsten*" bragte TV 2 den 22. maj 2013 artiklen "*Operation X: Fitnesskongen og rengøringsfyrsten*" med underoverskriften "*Morten Spiegelhauer og 'Operation X' jager snu forretningsfolk, som lokker store summer ud af deres samarbejdspartnere – fidusen hedder franchising*" på tv2.dk. Af artiklen fremgik blandt andet følgende:

"Fitnesskongen fra Florida

Bag franchisevirksomheden Concept 1010, står 80'ernes fitnesskonge [Klager]. Han drev tidligere Danmarks største fitnesscenter Fitness Club, indtil det gik konkurs i 1991.

Med Concept 1010 påstår [Klager] at have fundet fremtidens træningskoncept med centre i bl.a. Danmark, USA og New Zealand. Med et indskud på ca. 1 million kr. kan man blive franchisetager i Concept 1010. "Operation X" går undercover som kommende franchisetager, og ifølge [Klager] er vi på vej ind i en guldrandet forretning.

- Faktisk er det umuligt at tabe penge på det her. Det er nok en af de forretninger, der er forbundet med mindst risiko, fortæller [Klager] til "Operation X"s muldvarp.

Men Concept 1010's egne samarbejdspartnere – franchisetagerne – fortæller en helt anden historie om fiktive budgetter og brudte løfter. Deres møde med [Klager] er endt med tab på mange millioner kroner. [Klager] er løbet fra millionregninger i Danmark og Dubai og kører ufortrødent videre langt væk fra kreditorerne. Morten Spiegelhauer opsøger [Klager] i hans solrige eksil i Florida."

TV 2 bragte den 27. maj 2013 udsendelsen Operation X med titlen "Fitnesskongen og rengøringsfyrsten". Udsendelsen handlede om franchising og stillede blandt andet spørgsmålstegn ved klagers forretningsmetoder. Af udsendelsen fremgik blandt andet følgende:

"Vært: Franchising kan være en yderst indbringende form for forretning. Især hvis man er den, der sælger konceptet, og man ikke er unødigt tynget af god moral. Men hvis man som ny iværksætter køber sig ind i den forkerte franchise-forretning, kan det være en dyr fornøjelse

[...]

Vært: Franchising findes i mange brancher. Lige fra rengøring til fitness

[...]

Vært: Velkommen til Operation X "Fitnesskongen og rengøringsfyrsten". Mange af de butikker, vi handler i til daglig er såkaldte franchises. Butikkerne ser ens ud i hele verden, og det er de samme varer, der sælges. Franchising er en af de mest populære måder at drive selvstændig forretning på i Danmark, og det er der en god grund til. Chancen for succes er ifølge en undersøgelse nemlig væsentlig forøget, hvis du vælger at blive en del af en etableret franchisekæde. Men spørgsmålet er, om det gode koncept også udnyttes til at lokke håbefulde iværksættere ind i forretningseventyr, der ender med at koste dem dyrt. Det har jeg tænkt mig at undersøge. Operation X har fået en henvendelse fra en tidligere franchisetager i fitnesskæden Concept 10 10.[Person A] driver i dag sit eget fitnesscenter, der bygger på samme træningsmetode, som Concept 10 10. Det var [Person A]s far, der skød de cirka 3 millioner kroner ind, som det kostede at starte som franchisetager i tre Concept 10 10-centre. Langt de fleste af pengene er i dag væk, og [Person B] har derfor ikke meget godt at sige om franchisegiver [Klager].

[Person B], tidligere franchisetager i Concept 10 10: Ja, vi føler os jo godt og grundigt tørret af [Klager] fra Concept 10 10.

Vært: Alt så ellers godt ud i begyndelsen. Her ses [Klager] til åbningsfesten af Concept 10 10-centeret på Frederiksberg, hvor også borgmester Mads Lehbech var med til at skåle i kølig hvidvin.

[Person B]: Vi fik jo forelagt en kontrakt, og sådan som kontrakten var udformet, der havde jeg jo ikke nogen forestilling om andet, end det var bæredygtigt.

Vært: Så I gik med i det?

[Person B]: Så gik vi med i det, ja.

Vært: Var det så lovende? Virkede det?

[Person B]: Allerede kort efter starten så fik vi jo de første overraskelser. For det første viste det sig, at det fælles EDB-system eller bookingsystem det i realiteten kun var en kalender, så man kunne ikke køre hverken regnskaber eller statistikker eller noget som helst på det. Og så fik vi forelagt nogle budgetter, og de budgetter de var jo for drift af et center, men det viste sig senere, at det var alt, alt, alt for optimistiske budgetter.

Vært: Hvad er det for nogle ting, som du rent konkret kan sige, at han har fremlagt, som har været forkerte?

[Person B]: Ja han har simpelthen opstillet nogle tal på, hvor mange træninger, man kunne have i et center, og hvor meget man kunne regne med. Det viser sig senere, at han faktisk aldrig nogensinde selv har opnået blot halvdelen af det, som hans budgetter lød på.

Vært: Så han har ikke engang selv kunnet leve op til det her, som han fremlægger på papiret?

[Person B]: Det er aldrig lykket for ham. Nej. Og det endte så også med, at vi anlagde en voldgiftsag, og vi vandt sagen og fik tilkendt knap 1,2 millioner i erstatning, men vi har jo aldrig set pengene, for manden var væk.

Vært: Så han er mere eller mindre forsvundet?

[Person B]: Fuldstændig.

Vært: Ejeren af Concept 10 10 hedder [Klager], og han er særdeles velkendt i fitnesskredse. Helt tilbage i 1981 startede han et af Danmarks første fitnesscentre, Nautilus. Nautilus blev senere til Fitness Club – Danmarks største fitnesskæde, men succesen varede ikke længe. I 1991 gik Fitness Club konkurs med en kæmpe gæld. Vi vil se, om vi kan blive franchisetagere hos [Klager], for selvom han gik konkurs med et brag, har han ikke mistet lysten til at sælge fitness til danskerne. Til det formål har jeg lånt nogle egnede lokaler. Så må vi se, om vi kan skifte x'et her ud med to 10-taller.[Klager] lancerede Concept 10 10 tilbage i 2003, og ifølge Concept 10 10s egen hjemmeside er fitnesskonceptet i dag en kæmpe succes. De tidligere franchisetagere [Person A] og [Person B] har over en million kroner til gode hos [Klager], men de har ikke kunnet finde ham, så de kan få deres penge. Alligevel kan man stadig blive en del af "fremtidens træningskoncept", for [Klager] søger nye franchisetagere. Vi prøver derfor at tage kontakt. Vi skriver, at vi er interesserede i at åbne et fitnesscenter i København, og så må vi se, om han kommer frem fra sit skjul. Mens vi venter på svar, vil jeg gerne vide lidt mere om franchising som forretningskoncept.

Toe Allentoft, tidl. Direktør, Dansk Franchise Forening: Franchising er, når franchisegiver er seriøs, en utrolig sikker form for forretningsdrift for en, der gerne vil være selvstændig, eventuelt for første gang, fordi franchising tilbyder et dokumenteret forretningskoncept med alle ting gennemprøvet.

Vært: Kan man forestille sig, at der er skruppelløse forretningsfolk, som udnytter de her franchisemodeller?

Toe Allentoft, tidl. Direktør, Dansk Franchise Forening: Ja, det kunne man godt forestille sig.

Vært: Hvorfor griner du nu, når jeg spørger om det? Toe Allentoft, tidl. Direktør, Dansk Franchise Forening: Hvorfor jeg griner? Nå ja, fordi det er der jo alle vegne. Det ville jo være fuldstændig utænkeligt, at man skulle sige, at det findes ikke inden for franchising.

Vært: Men er du stødt på koncepter inden for franchising, som har været noget snyderi?

Toe Allentoft, tidl. Direktør, Dansk Franchise Forening: Ja, det har jeg. Jeg har mødt mange franchise-tagere, som har været meget utilfredse og har haft god grund til det med de koncepter, de er gået ind i.

Vært: Jeg har talt med en tidligere franchisetager, som har brændt fingrene på det, der hedder Concept 10 10 med [Klager] som ejer. Er det noget, et navn, som du er stødt på?

Toe Allentoft, tidl. Direktør, Dansk Franchise Forening: Ja, jeg kender godt konceptet og har talt med [Klager], fordi Concept 10 10 var medlem, en overgang, af Dansk Franchise Forening men betalte ikke sine regninger, og vi fik flere alvorlige klager over konceptet og strøg det derfor af medlemslisten.

Vært: Hvad gik de klager på? Kan du huske det?

Toe Allentoft, tidl. Direktør, Dansk Franchise Forening: De gik på, at folk ikke fik de ting, som de mente, de var blevet lovet.

Vært: Og følte sig snydt?

Toe Allentoft, tidl. Direktør, Dansk Franchise Forening: Absolut.

Vært: Selvom [Klager] er smidt ud af Dansk Franchise Forening, så fortsætter han med at annoncere efter investorer til Concept 10 10. Han har i hvert fald svaret på vores mail, og vi kan sagtens blive franchisetagere i København. Vi skal blot betale en million kroner for at komme i gang.[Klager] skriver, at han bor i Florida, og vi kan ringe til ham, hvis vi har yderligere spørgsmål. Det har vi gjort.

[Klager] [lydklip fra telefonsamtale]: Det er faktisk umuligt at tabe penge på det her. Det er nok en af de forretninger, der med mindst risiko i. Så man skal lave mange ting forkert, hvis man ikke skal kunne tjene penge på det.

Vært: Ifølge [Klager] er det altså næsten umuligt at tabe penge på at blive franchisetager i Concept 10 10, og for at bevise det har han sendt mig en investeringsoversigt. Men de budgetter, som jeg har modtaget er stort set identiske med dem, som [Person B] fik, da han investerede i Concept 10 10 for fem år siden. Budgetterne var en væsentlig årsag til, at [Person B] fik en voldgiftskendelse på, at han skulle have 1,2 millioner kroner tilbage. Jeg skal mødes med endnu en franchisetager, der troede på [Klager]s budgetter og gyldne løfter. Men [Person C] har nu mistet det meste af de millioner, han kastede i to Concept 10 10-centre i Hillerød og Helsingør.

Vært: Jeg kan se, at du stadigvæk har koppen fra Concept 10 10, men du drikker ikke selv af den?

[Person C], tidligere franchisetager i Concept 10 10: Nej det gør jeg godt nok ikke.

Vært: Giver den en dårlig smag i munden?

[Person C], tidligere franchisetager i Concept 10 10: Den giver en rigtig dårlig smag i munden, men nu er det, kan man sige, kommet så meget på afstand, at jeg nu, trods alt, kan stille mig op og tale om det.

Vært: Hvordan hørte du om Concept 10 10?

[Person C], tidligere franchisetager i Concept 10 10: Det gjorde jeg i, det var sådan set i en artikel i Børsen, jeg læste, med overskriften, jeg husker overskriften "80'ernes fitnesskonge", og så læste jeg om det her koncept og blev grebet af det.

Vært: Men [Person C] mener ikke, at [Klager] er en mand, der holder, hvad han lover. For eksempel blev der indgået en skriftlig aftale om, at [Person C] fik eget telefonnummer til sine to centre.

[Person C], tidligere franchisetager i Concept 10 10: Men den aftale den brød [Klager] som det første, og så sagde han bare "jamen den aftale, den har vi ikke", og så kunne jeg sige til ham "jamen altså [Klager], vi har udvekslet mails om det, og du har godkendt, at jeg får mit eget telefonnummer og."

Vært: Så du havde det på mail?

[Person C], tidligere franchisetager i Concept 10 10: Jeg havde det på mail ja. Og så sagde han bare, at det, jamen det var han sådan set ligeglad med.

Vært: Hvad betød det så for dig og din forretning?

[Person C], tidligere franchisetager i Concept 10 10: Det betød jo, at kunderne ringede til ham i Hellerup, og så foretog de så betalingen i Hellerup, og så sagde han så til dem ”så kan du gå op og træne videre i Hillerød bagefter, eller op i Helsingør”.

Vært: Så skulle du refunderes for de kunder, som så valgte at træne oppe hos dig?

[Person C], tidligere franchisetager i Concept 10 10: Ja, men det lod han så bare være med at betale.

Vært: Så kunderne betalte deres kontingent inde hos hans center, og så trænede de i dit center?

[Person C], tidligere franchisetager i Concept 10 10: Ja og så beholdt han pengene.

Vært: Så du stod i en situation, hvor I havde indgået nogle aftaler mundtligt men også skriftligt, som han løb fra?

[Person C], tidligere franchisetager i Concept 10 10: Ja.

Vært: Og når du så sagde til ham ”jeg skal have de her ting, som du har lovet”.

[Person C], tidligere franchisetager i Concept 10 10: Så var han ikke, det kunne der ikke være tale om.

Vært: Da [Person C] først havde skrevet under på kontrakten, dukkede der også andre overraskelser op.

[Person C], tidligere franchisetager i Concept 10 10: Som han selv sagde, efter vi havde skrevet under, så skulle vi jo tage alle kontantomsætninger og putte dem direkte ned i lommen, og derudover så fortalte han jo selv om, at han kørte den her 50-50 model, som jo gik ud på, at halvdelen foregik hvidt, og den anden halvdel foregik sort.

Vært: Det sagde han, at han selv kørte på den måde?

[Person C], tidligere franchisetager i Concept 10 10: Ja.

Vært: Men tror du, at det er en forudsætning, at man kører det på den måde, for at få det til at løbe rundt med hans koncept?

[Person C], tidligere franchisetager i Concept 10 10: Det ved jeg ikke, om det i sig selv kan få det til at løbe rundt. Jeg kørte det jo fuldstændig efter bogen og havde egen bogholder og havde ansatte og havde manager på, så jeg kan jo kun sådan udtale mig om, hvordan det...

Vært: Det gik jo ikke særlig godt.

[Person C], tidligere franchisetager i Concept 10 10: Det gik ikke super godt, nej.

Vært: Hvad synes du om den måde, [Klager] kører Concept 10 10 på?

[Person C], tidligere franchisetager i Concept 10 10: Det er så langt fra hvad, man kan sige er anstændigt eller godt og noget som helst, så det skal bare, han skal, det skal stoppes.

Vært: Vi er nu kommet så langt i forløbet som kommende franchisetagere i Concept 10 10, at [Klager] har sendt os et regnskab. Det her er regnskabet fra Concept 10 10-centret ved Tuborg Havn i Hellerup, som [Klager] siger, at han ejer.

Men da [Klager] selv befinder sig i Florida, har han ansat en direktør til at lede stedet. Operation X's muldvarp, som [Klager] tror er kommende franchisetager, har fået lov til at besøge centeret og stille direktøren spørgsmål om regnskabet.

Direktør, optaget med skjult kamera: Nå, hvad så?

Operation X's muldvarp: Jamen vi skal jo have kigget på det, tænker jeg.

Vært: Og for at dokumentere, hvad der bliver sagt, har han et skjult kamera med.

Direktør, optaget med skjult kamera: To linjer, samme type maskiner på begge sider.

Vært: Vi starter med at få en rundvisning i centeret.

Operation X's muldvarp: Og der er så hele tiden en træner på hver linje?

Direktør, optaget med skjult kamera: På hver linje ja.

Vært: Men vi er mest interesserede i at spørge ind til regnskabet. Især er der en post, der springer i øjnene. Ifølge regnskabet er der nemlig personaleomkostninger på kun 324.000 kroner om året.

Operation X's muldvarp: Du kan jo se, der er otte instruktører udover dig herinde, ikke. Og der kan man sige, der er en personaleomkostning på et år på 324. Hvis, det er jo faktisk den løn, man sådan set ville have som fuldtidsansat.

Direktør, optaget med skjult kamera: Øhm, det er rigtigt. Det er rigtigt. Ud fra det der.. Det er jo egentlig et godt spørgsmål.

Vært: Manden, der på papiret er direktør i firmaet, synes, at Operation X's journalist stiller gode spørgsmål, men han har lidt svært ved at svare på dem.

Operation X's muldvarp: Som jeg ser det så, det kan jo ikke lade sig gøre, forstå mig ret.

Direktør, optaget med skjult kamera: Det er min løn alene nærmest, ikke?

Operation X's muldvarp: Og det er det, jeg mener. Hvis du har noget aflønning, som foregår andetsteds, så er det vigtigt for mig, at jeg ved det på forhånd, for ellers kan jeg ikke gå ind og opfylde det her budget.

Direktør, optaget med skjult kamera: Næ, selvfølgelig ikke, selvfølgelig ikke. Det ved jeg jo sådan set ikke, kan man sige. Jeg blander mig ikke i, hvordan instruktørerne får løn.

Vært: Direktøren ved ikke, hvordan instruktørerne får løn, men han er ret sikker på, at [Klager] tjener penge på sine centre.

Direktør, optaget med skjult kamera: Hans livsstil har altid været meget vulgær, ikke, så, og pengene må jo komme fra centrene, kan man sige, ikke.

Vært: Vi er nu blevet godkendt som franchisetagere, og [Klager] er sikker på, at vores nye center vil blive en succes. Så man kunne jo nemt blive fristet til at skrive under på den tilsendte kontrakt. Men det er jo så nok også kun, hvis ikke man har hørt, hvordan det er gået med de andre franchisetagere.[Person D] er en af dem. Han drev et Concept 10 10-center i Dubai, som lukkede i efteråret 2011.

Vært: Hvordan ser din økonomi ud efter mødet med [Klager]?

[Person D], tidl. franchisetager i Concept 10 10: Den er forringet med et sted mellem 2 og 2,5 millioner kroner. De informationer, som vi byggede det hele på har været forkerte fra day one.

Vært: Men han har også selv haft et center i Dubai. Hvordan gik det?

[Person D], tidl. Franchisetager i Concept 10 10: Det gik heller ikke ret godt. [Klager] forlod jo Dubai i, med ret stor hast og med en hel del ubetalte regninger liggende tilbage, så man kan godt sige, at han er persona non grata i Dubai.

Vært: Hvor konkret er det?

[Person D], tidl. Franchisetager i Concept 10 10: Det er så konkret, at jeg har fået at vide, at der rent faktisk ligger en arrestordre og venter på ham i lufthavnen, hvis han skulle dukke op.

Vært: Ifølge [Klager] er Concept 10 10 fremtidens træningskoncept, men Operation X har indtil videre været i kontakt med fem tidligere franchisetagere, der alle har tabt penge på bekendtskabet med [Klager]. Og selvom han ifølge de tidligere franchisetagere skylder mange penge både i Danmark og Dubai, ja så fortsætter han uhindret sit arbejde fra Florida. Vi har nu gennem længere tid skrevet sammen med [Klager] som kommende franchisetager i Concept 10 10, og det eneste, der mangler nu, er en underskrift på kontrakten her. Jeg er taget til Florida i USA for at konfrontere [Klager] med de forretningsmetoder, der koster franchisetagerne dyrt. Lige om et øjeblik så vil [Klager] komme her og holde et møde med en, som han tror vil lægge en million i hans forretning. Det vil vi ikke. Vi vil konfrontere ham med de oplysninger, som han lægger til grund for, at man skal gå ind i hans forretning. Hans overdrevne budgetter og hans interne opgørelse, som viser, at de her budgetter overhovedet ikke holder.

Vært: Dav [Klager]. Dav. Jeg hedder Morten Spiegelhauer.

[Klager], ejer, Concept 10 10: Dav.

Vært: Jeg kommer fra TV 2 i Danmark

[Klager], ejer, Concept 10 10: Er det et setup?

Vært: Ja.

[Klager], ejer, Concept 10 10: Okay, ja.

Vært: Det er det nemlig. Jeg har jo nogle, jeg kunne rigtig godt tænke mig et interview med dig.

[Klager], ejer, Concept 10 10: Nå, hvad da?

Vært: Omkring din franchisevirksomhed Concept 10 10. Vi har jo snakket med nogle franchisetagere, som er rigtig, rigtig utilfredse med den måde, du driver forretning på.

[Klager], ejer, Concept 10 10: Det kan jeg da ikke forstå.

Vært: Det kan du ikke forstå?

[Klager], ejer, Concept 10 10: Men jeg ved godt, hvor det kommer fra.

Vært: Ja. De føler sig snydt, og de føler de betaler for en ekstravagant livsførelse, som du har her.

[Klager], ejer, Concept 10 10: Det er noget vrøvl. Sikke noget vrøvl. Og jeg kan ikke hjælpe dig, desværre.

Vært: Du kan ikke hjælpe mig? Hvad mener du med det? Synes du ikke, synes du ikke, altså de budgetter, nu har vi jo selv haft rimelig, rigtig indgående kendskab til de budgetter, som du fremlægger, og de holder simpelthen ikke. Vi har din interne opgørelse fra centrene, hvor vi kan se, at du ikke engang i dine egne centre når op på, du når lige op på godt halvdelen af de budgetter, som du sender til os, når vi er interesserede i at gå ind i forretningen.

[Klager], ejer, Concept 10 10: Budgetterne er jo udelukkende et eksempel på hvordan det, det er jo ikke nogen garanti.

Vært: Nej, nej men det eksempel har aldrig nogensinde holdt, og du når kun halvdelen af det selv.

[Klager], ejer, Concept 10 10: Det er ikke rigtigt. Det er ikke rigtigt.

Vært: Prøv at hør – du løber også, du løber også fra din gæld. Der er en voldgiftsdom. Ja. ”Fitnesskongen” synes jeg ikke passer særlig godt på ham. Man kunne nærmere kalde det flugtkongen. Jeg ville meget gerne have haft svar på, hvorfor [Klager] snyder sine franchisetagere, og hvorfor han løber fra regningen, når dommen falder. Han havde godt nok travlt. *Vært:* Vi har nu fået en mail fra [Klager], og han skriver til os, at det, de tidligere franchisetagere fortæller, er løgn fra ende til anden. [Klager] anerkender ikke den voldgiftsdom, der er imod ham og mener, at de budgetter, han sender ud, er realistiske. Det er finanskrisen, der er skyld i, at Concept 10 10-centrene er gået ned på stribe. Jeg lukker nu alligevel ned for vores fitnesscenter, da det ikke virker som en særlig sikker investering.

[...]”

Ved e-mail af 28. maj 2013 klagede [Klager] til TV 2 over udsendelsen. Ved e-mail af 18. juni 2013 rykkede klager TV 2 for svar.

Ved e-mail af 20. juni 2013 afviste TV 2 klagen i sin helhed.

Den 7. juli 2013 klagede [Klager] per e-mail til Pressenævnet.

Yderligere oplysninger

I juli 2010 blev der afsagt kendelse i voldgiftssagen Topmotion ApS mod Concept 10 10, Inc. Af kendelsens punkt 2.c.3 (side 12) om *procesforløbet* fremgik blandt andet:

”Voldgiftsretten har ved sin kendelse af 25. marts 2010 fastslået, at den er kompetent til at træffe afgørelse i sagen. Ifølge voldgiftslovens § 16 har voldgiftsretten kompetence til at afsige en sådan kendelse.

Hvis indklagede vil anfægte denne kompetence, skal indklagede rejse sag herom ved domstolene senest 30 dage efter, at indklagede har modtaget afgørelsen [...]. Da kendelsen blev afsagt den 25. marts 2013, burde De [indklagede, Pressenævnet] have anlagt sag om dette spørgsmål den 25. april 2010. Dette er så vidt vides ikke sket. Dermed står voldgiftsrettens kompetence fast. Det betyder, at voldgiftsrettens kendelse bliver lige så bindende som en dom.”

Af kendelsens punkt 5a (side 55) om *Voldgiftsrettens bemærkninger* fremgår blandt andet følgende:

”Voldgiftsretten finder imidlertid, at talmaterialet, der blev fremlagt som udtryk for den forventelige omsætning i de nye centre, på væsentlig og afgørende måde har været inadækvate som grundlag for indklagedes [må rettelig være ”klagers”, Pressenævnet] beslutning om at indgå franchiseaftalerne vedrørende centrene på Frederiksberg og i Kgs. Lyngby, henholdsvis for at overtage franchiseaftalen vedrørende centret i Hørsholm. Selv om det måtte lægges til grund, at tallene fra indklagedes daværende center på Østerbro modsvarede budgettallene, måtte der antages at være en betydelig usikkerhed om tallene. Denne usikkerhed blev alene synliggjort for klageren med det almindelige forbehold i det førnævnte pkt. 21. [...] Voldgiftsretten finder derfor, at det vederlag, der er betalt i indtrædelsesafgift for de 3 centre har været urimeligt højt. Med henvisning til bestemmelsen i aftalelovens § 36 eller den forudsætningslære, der anerkendes i dansk ret, nedsætter voldgiftsretten derfor dette vederlag, således om det er indeholdt i aftalernes pkt. 2.01.”

Af samme punkt fremgik også følgende:

”Da indklagede imidlertid først ved sit memo af 25. maj 2009 har taget afstand fra sit standpunkt i den anførte e-mail af den 22. maj 2008, finder voldgiftsretten, at e-mailen af 22. maj 2008 tillige underbygger synspunktet om, at der skal betale kompensation til klager. [...] Efter en samlet vurdering fastlægger voldgiftsretten omfanget af den kompensation, klageren skal oppebære til kr. 300.000.

[...]

De under punkt C,D, og E nedlagte påstande, samt de hertil hørende subsidiære påstande, ville – hvis voldgiftsretten skulle tage dem til følge – indebære, at voldgiftsretten herved etablerede en aftale, som parterne ikke nødvendigvis var enige om. De nødvendige sikre holdepunkter for at afsige en sådan kendelse foreligger ikke i den foreliggende sag. Voldgiftsretten frifinder derfor indklagede for disse påstande.

[...]”

2 Parternes synspunkter

2.1 Concept 10 10 og [Klager]s synspunkter

Concept 10 10 og [Klager] har anført, at hele den måde, TV 2 har ageret på i forbindelse med udarbejdelsen af programmet er forkastelig og givetvis ulovlig.

Der er ingen, der, ved sine fulde fem, vil medvirke i et interview efter at have været udsat for et setup af den type, som Operation X gennemførte med deres muldvarp, der gav sig ud for at være potentiel fremtidig franchisetager.

TV 2 kunne have ringet eller skrevet en e-mail og på denne måde have fået svar fra klager.

Klagers firma har anvendt over 50 timers arbejde i forbindelse TV 2's muldvarp.

Det virker forrykt, at journalisterne er taget helt til Florida, når klager, indtil nu, har boet halvdelen af året i Danmark. Desuden har klager altid svaret på enhver henvendelse fra franchisetagere – også de tidligere.

De tidligere franchisetageres anklager er løgne.

Samtlige franchisetagere er professionelle erhvervsdrivende, som med sund forretningsmæssig indsigt har vurderet, at de ville kunne opnå overskud på forretningen. Det forhold, at nogle af franchisetagerne ikke har fået overskud skyldes dårlig forretningsmæssig sans – enten i form af at have fejlvurderet budgettet eller i form af manglende evne til at drive forretningen efterfølgende.

Franchisetagerne har hele tiden været fuldt klar over de økonomiske realiteter. Concept 10 10 har aldrig påstået, at de vejledende udregninger er udtryk for nogen garanteret indtjening. Det afhænger af markedet, egen indsats og evner. Centret i Hellerup har med visse udsving været meget tæt på disse tal, men Concept 10 10 fortæller altid, at det kan variere kraftigt. Concept 10 10 har aldrig påstået, at budgettet er ”hvad man kan regne med”.

Finanskrisen ændrede desuden de økonomiske realiteter kraftigt.

Det er korrekt, når [Klager] i telefonsamtale med TV 2's journalist har anført, at det er umuligt at tabe penge på konceptet, hvis man ellers gør det fornuftigt, at når der er en belægning på 25 %, så når man break even, at det er nok en af de forretninger, der er med mindst risiko, og at man skal lave mange ting forkert, hvis man ikke skulle kunne tjene penge på det.

Dette hænger sammen med, at der ikke er noget varelager, at det er fritaget for moms, og at der intet svind er, da alle betaler med dankort, som går direkte til en bankkonto. Mange af de problemer, der er i andre former for forretning, undgår man således med Concept 10 10. Men markedet, finanskriser og egen indsats medvirker til store udsving.

Concept 10 10 kører ikke med sorte lønninger. Concept 10 10 er dog bekendt med, at en tidligere franchisetager har dog gjort dette.

De lave lønomkostninger i centret i Hellerup skyldes, at [Person E] i forbindelse med finansiering af en gradvis overtagelse af centret har lagt rigtig mange ulønnede timer i centret. Denne overdragelse har været fortrolig, og derfor kunne [Person E] ikke udtale sig anderledes under TV 2's besøg.

Klager kender ikke til nogen arrestordre i Dubai. Da krisen slog igennem i Dubai forlod næsten 75 % af alle vesterlændinge byen. Dubai var bankerot, og der var ingen fremtid umiddelbart i byen. Klagers center blev derfor lukket på samme vilkår, som man normalt lukker forretninger, når der ikke længere er basis for driften.

[Person B] Birk har hele tiden været klar over de økonomiske sammenhænge, men samarbejdet blev vanskeliggjort af, at man ikke fulgte retningslinjerne og indblandede urelaterede aktiviteter.

I forhold til voldgiftssagen har klager anført, at denne blev anlagt på falsk grundlag, og at Concept 10 10 nægtede at anerkende voldgiftsretten, hvilket var klart på forhånd. Derfor skylder hverken Concept 10 10 eller [Klager] [Person B] og [Person A] penge. Desuden var kravet mod selskabet i Dubai, som ikke eksisterer længere, og i øvrigt kunne selve voldgiftsretten ikke accepteres.

Klager lever ikke et liv i sus og dus i Florida og er ikke i eksil. Derimod lever han et ganske almindeligt liv – både i Danmark og når han er i USA for at opbygge det amerikanske marked. De franchisetagere, der er stoppet, bidrager jo logisk nok heller ikke længere med royalties til klagers livsførelse.

Udsendelsen bygger primært på en hævnakt fra [Person B], der som konkurrent ikke burde have så let en mulighed for at fremkomme med løse anklager.

2.2 TV 2's synspunkter

TV 2 har ved advokat Asger Bagge-Jørgensen anført, at der er dækning for at bringe udsendelsens påklagede udsagn.

Flere af hinanden uafhængige kilder udtaler sig i udsendelsen om, at de er blevet lokket ind i et franchisekoncept gennem nogle budgetter, som aldrig har været i nærheden af at kunne realiseres. Stort set alle danske franchisetagere har været nødt til at lukke centre med store økonomiske tab.

I mailudveksling af 14. og 15. maj 2013 er [Klager] blevet foreholdt disse oplysninger, hvilket han indholdsmæssigt blandt andet besvarer med, at franchisetagerne er løgnagtige, og at manglende overskud må skyldes dårlig forretningsmæssig sans.

Voldgiftskendelsen af juli 2010, afsagt med dr.jur. Mads Bryde Andersen som formand, understøtter franchisetagernes kritik. Kendelsen angår centre i Danmark. TV 2 har i den forbindelse særligt henvist til

kendelsens side 53, hvoraf fremgår, at det af Concept 10 10 fremlagte talmateriale ”som udtryk for den forventelige omsætning i de nye centre, på væsentlig og afgørende måde har været inadækvate som grundlag for [franchisetagerens] beslutning om at indgå franchiseaftalerne”, og at ”det ligger klart, at de omsætningstal, der efterfølgende har været realiseret for klagerens centre, har været væsentligt ringere end de estimerede omsætningstal. Voldgiftsretten finder ikke grundlag for at antage, at dette i noget væsentligt omfang kan henføres til forhold, som kan bebrejdes klageren.”

Voldgiftsrettens kendelse besidder stor dokumentationsværdi, selvom [Klager] ikke anerkender den. Sammenholdt med øvrige kilders oplysninger, er der herefter fuld dækning for at videreformidle, at Concept 10 10 har medført tab.

Ved den afsagte voldgiftskendelse sammenholdt med kilders oplysninger i øvrigt er det som nævnt dokumenteret, at franchisetagerne har betydelige beløb til gode i forbindelse med Concept 10 10. Det ifølge voldgiftskendelsen skyldige beløb er ikke betalt. Det er i denne forbindelse uden betydning, at voldgiftskendelsen relaterer sig til et i Dubai hjemmehørende selskab, idet det primære perspektiv er franchisetagerens tab i forbindelse med drift af centre i Danmark.

De pågældende kilder, der har penge til gode, har oplyst, at [Klager] er svær at få fat på. Med henblik på at dokumentere, dels hvilke oplysninger, man får som fremtidig franchisetager, dels hvor nemt eller vanskeligt, det er at opnå kontakt til [Klager], besluttede redaktionen at henvende sig til [Klager] som potentiel franchisetager.

I den forbindelse spurgte man [Klager] den 21. september 2012: ”Kommer du til Danmark i nærmeste fremtid, eller opholder du dig permanent i USA. Det kunne være fedt, hvis vi kunne mødes og tale tingene igennem”. [Klager] skrev som svar herpå ”Er permanent i USA, men vi kan skype eller ringe sammen”.

At han opholder sig permanent i USA fremgik endvidere af oplysninger fra [Person E], der er direktør for en Concept 10 10-franchise i Hellerup.

En kilde oplyser i programmet, at der foreligger en arrestordre i Dubai, og redaktionen er i besiddelse af en afgørelse fra Dubai Municipal Court, dateret 10. januar 2012, der pålægger Concept 10 10 at betale over 1,5 mio. kr. til en udlejer.

På grund af, at deadline nærmere sig, havde redaktionen ikke mulighed for at afvente, om [Klager] måtte rejse til Danmark. Der blev etableret aftale i Florida, USA, og det var redaktionens oplevelse, at [Klager] forud for mødet var meget omhyggeligt med at kontrollere identiteten på den, han så som potentiel fremtidig franchisetager, herunder kontaktede han hoteller for at få oplysninger om bookninger, ligesom han undrede sig over at blive ringet op fra et taletidsabonnement og derfor bad om journalistens privatadresse.

Der er således fuld dækning for at anføre, at [Klager] er løbet fra millionregninger og for at karakterisere hans ophold i Florida, USA, som et eksil.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Jesper Rothe, Dorthe Carlsen, Lene Sarup og Marianne Druedahl.

Undercover journalist

Pressenævnet skal indledningsvist bemærke, at spørgsmålet om, hvorvidt Concept 10 10 er berettiget til erstatning i forbindelse med TV 2's anvendelse af en undercover journalist henhører under domstolene og falder uden for nævnets kompetence.

Pressenævnet finder, at der er en klar samfundsmæssig interesse forbundet til omtalen af klagers forretningsmetoder i forbindelse med hvervning af nye franchisetagere.

Nævnet har i den forbindelse særligt lagt vægt på, at det ved voldgiftskendelsen mellem Topmotion ApS og Concept 10 10, Inc. i juli 2010 er fastslået, at klager har fremlagt budgetter, der har været inadækvate som grundlag for at indgå en franchiseaftale. Pressenævnet skal bemærke, at voldgiftsrettens kompetence i sagen er fastslået ved formalitetskendelse af 25. marts 2010, og at denne kompetence ikke er dokumenteret anfægtet af klager inden den relevante frist i voldgiftslovens § 16, stk. 3, hvorfor voldgiftsrettens kompetence må anses for endeligt fastslået.

Det er nævnets opfattelse, at det ved research af, om sådanne ovennævnte utilstrækkelige budgetter stadig bliver fremlagt under forløbet umiddelbart forinden underskrivelse af en franchiseaftale med Concept 10 10 og af klagers forretningsmetoder ellers, var velbegrunderet, at journalisten gav sig ud for at være en potentiel franchisetager uden at præsentere sig som journalist, idet det må lægges til grund, at der ikke var praktisk mulighed for at få klagers forretningsmetoder belyst realistisk på anden måde.

Nævnet finder derfor ikke, at TV 2 har tilsidesat god presseskik på dette punkt.

Parterne har afgivet modstridende forklaringer om, hvorvidt [Klager] har tilkendegivet, at han opholdt sig permanent i Florida eller ej. På baggrund af de begrænsede muligheder for at føre bevis for nævnet kan Pressenævnet ikke tage stilling til hvilken forklaring, der er den rigtige.

Nævnet finder på denne baggrund ej heller grundlag for at fastslå, at TV2 har tilsidesat god presseskik ved at opsøge [Klager] i Florida på den måde, som det skete.

Ukorrekte oplysninger

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at det er mediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives eller gengives, er korrekte, jf. punkt A.1.

Pressenævnet lægger, ud fra det oplyste, til grund, at både [Person D], [Person C] samt [Person A] og [Person B] har lidt betydelige økonomiske tab som følge af indgåelse af franchiseaftale med Concept 10 10. Nævnet finder derfor ikke grundlag for at udtale kritik af TV 2 for at bringe udsagn om, at de tidligere franchisetagere har tabt penge på deres foretagender med Concept 10 10 eller for at anvende formuleringen ”Deres møde med [Klager] er endt med tab på mange millioner kroner” i artiklen fra den 22. maj 2013.

Pressenævnet finder, at udsendelsens og artiklens udsagn om, at klager tidligere har fremlagt budgetter, der har været utilstrækkelige for indgåelsen af en franchiseaftale, og at [Person A] og [Person B] har penge til gode hos Concept 10 10 for netop dette forhold samt for konvertible træninger, er dokumenteret korrekte med voldgiftskendelsen af juli 2010. Nævnet udtaler derfor ikke kritik af TV 2 for at bringe disse udsagn.

Da budgettet, der udleveredes til TV 2's muldvarp efter det for nævnet oplyste med få uvæsentlige afvigelser er identisk med det, der blev udleveret til [Person A] og [Person B], udtaler nævnet heller ikke kritik af TV 2 for at bringe udsagnet om, at Concept 10 10 stadig fremlægger budgetter, der er utilstrækkelige.

I forhold til udsagnene om, at klagers Concept 10 10-centre har kørt med sorte lønninger, at der skulle være en arrestordre på [Klager] i Dubai, og at [Klager] skulle befinde sig i eksil i Florida og dér føre en ekstravagant livsstil, har parterne afgivet modstridende forklaringer. På baggrund af de begrænsede muligheder for at føre bevis for nævnet kan Pressenævnet ikke tage stilling til hvilke forklaringer, der er de rigtige. Nævnet finder på denne baggrund ikke grundlag for at fastslå, at TV 2 har tilsidesat god presseskik ved ikke at kontrollere oplysningerne yderligere.

Det følger videre af de vejledende regler for god presseskik, at kritik bør udvises overfor nyhedskilderne, i særdeleshed når disses udsagn kan være farvet af personlig interesse eller skadevoldende hensigt, jf. punkt A.2.

Sådan som sagen foreligger oplyst, finder nævnet ikke grundlag for at fastslå, at TV 2 har undladt at udvise den fornødne kildekritik over for [Person B], [Person A], [Person C] og [Person D]. Udsendelsen gengiver de tidligere franchisetageres forklaring af forløbet vedrørende indgåelsen og ophævelsen af deres franchiseaftaler med Concept 10 10. Udtalelserne fremstår tydeligt som de tidligere franchisetageres vurdering af sagen, og det fremgår klart, at der er et modsætningsforhold mellem klager på den ene side og [Person B], [Person A], [Person C] og [Person D] på den anden side. Nævnet finder derfor ikke grundlag for at udtale kritik af TV 2 for at bringe en gengivelse af de tidligere franchisetageres forklaring af forløbene. Videre har nævnet lagt vægt på, at [Klager] har fået mulighed for at kommentere de tidligere franchisetageres udtalelser, og at hans kommentarer er gengivet i udsendelsen.

Sådan som sagen er oplyst for Pressenævnet, finder nævnet heller ikke i øvrigt grundlag for at udtale kritik af TV2.

Afgjort den 27. august 2013